

Motion till riksdagen 2023/24:2611

av **Kerstin Lundgren m.fl. (C)**

Brytande av det digitala utanförskapet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om statligt ansvarstagande för att bygga bort det digitala utanförskapet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Hela landet men också vår region Stockholm måste ha likvärdiga förutsättningar att leva och utvecklas. En förutsättning för detta är att det finns tillgång till en väl utbyggd digital infrastruktur även i de mindre tätbefolkade delarna av landet och regionen. Digitaliseringen i Sverige har skapat möjligheter att leva och bo, att bedriva företag och att verka på mindre orter och även ute i glesbygden.

I region Stockholm har nästan samtliga kommuner många små glest befolkade kommundelar. Men också det man ofta menar med glesbygd – skärgården och alla öar utan fast landförbindelse. Boende och företagare i glesbygd ska kunna åtnjuta samma möjligheter som den som bor, verkar och vistas i de större städerna och tätorterna. Men det finns utmaningar för att kunna fortsätta den digitala utbyggnaden både i Sverige och i region Stockholm.

Riksdagen har fastställt Sveriges bredbandsmål. Målen är förenade med regelbundna avstämningpunkter då målen ska ha uppnåtts. Det är tillsynsmyndigheten Post- och telestyrelsen som på årlig basis rapporterar uppnådda mål till regeringen. Bredbandsmålen styr tillgången till bredband med en viss fastställd minsta varaktiga hastighet och med måttet Mbit/sek på en viss fastställd geografisk yta.

I större städer, tätorter med en viss folkmängd och där det är kommersiellt lönsamt har landets teleoperatörer byggt ut den digitala infrastrukturen. Hastigheterna i näten är höga, och ofta har operatörerna även byggt ut Gigabitbredband, främst med hjälp av fiberteknik. Men där kommersiella förutsättningar saknas för att bygga ut den digitala infrastrukturen blir det digitala utanförskapet många gånger utbrett. Människor och företag lever i ett digitalt skugglandskap.

Tillgång till bredband, internet med fiber och/eller via mobila höghastighetsnät saknas helt eller är instabilt och bristfälligt. Det är där de vita fläckarna på bredbandskartorna i Sverige finns.

Tillgång till uppkoppling mot internet via ett väl fungerade stabilt bredbandsnät är närmast en mänsklig rättighet i Sverige. Post- och telestyrelsen har beräknat att över en miljon företag och fast bosatta i Sverige saknar varaktig tillgång till en stabil uppkoppling mot internet. Ännu fler saknar bredband och uppkoppling med en acceptabel lägsta hastighet.

Ett flertal av dessa återfinns i region Stockholms glest befolkade delar, i skärgården och ute på öarna.

För att dessa vita fläckar ska kunna byggas bort fordras statlig finansiering. Avsevärda medel måste i budget tillföras för att bredbandsutvecklingen ska kunna fortsätta. Såväl i landet i stort som i region Stockholm.

Under det s.k. januariavtalet skapades förutsättningar för att miljardbelopp årligen skulle tillföras Post- och telestyrelsen för en digital utbyggnad i landet. Post- och telestyrelsen fördelade sedan medlen via ett ansökningsförfarande för utbyggnad av bredbandsnäten till teleoperatörer som investerade i nätutbyggnad i glesbygd eller där bredband inte hade byggts ut. Det var ett väl fungerande förfarande som under ett antal år möjliggjorde att många meter, kilometer och mil med fibernät kunde byggas. Men också att det mobila nätet kunde byggas ut med både 4G- och 5G-tekniken i konkurrens mellan landets teleoperatörer. Det är nu nödvändigt att regeringen tar ett klart ansvar för att staten kan medfinansiera fortsatt bredbandsutbyggnad i Sverige. De vita fläckarna utan tillgång till bredband och uppkoppling mot internet måste byggas bort. Regeringen bär ansvar för att riksdagens beslutade bredbandsmål kan uppnås.

Kerstin Lundgren (C)

Alireza Akhondi (C)

Anna Lasses (C)